

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

w sprawie z powództwa W. P.
przeciwko T. Z. M. N. w Z.
o odszkodowanie i odprawę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 6
listopada 2025 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w
Poznaniu
z dnia 13 maja 2024 r., sygn. akt VII Pa 140/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł wraz z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Pozwem z 28 września 2022 r. powódka W. P., wniosła o 1) zasądzenie od pozwanego kwoty 16 380,00 zł jako odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, na podstawie art. 56 w zw. z art. 58 k.p. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu pozwu do dnia zapłaty; 2) zasądzenie od pozwanego 10

920,00 zł jako odprawy pieniężnej w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia, w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia następnego po wydaniu wyroku w niniejszej sprawie do dnia zapłaty; 3) zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 5 lipca 2023 r., Sąd Rejonowy w Grodzisku Wielkopolskim zasądził od pozwanego na rzecz powódki: 1) kwotę 12 746,16 zł jako odszkodowanie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 18 listopada 2022 r. do zapłaty; 2) kwotę 8 497,44 zł jako odprawę pieniężną z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 18 listopada 2022 r. do zapłaty; oraz 3) oddalił powództwo w pozostałym zakresie; 4) nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim) kwotę 1 065 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych; 5) w pozostałym zakresie kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa, 6) zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2116,00zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, 7) wyrokowi w punkcie 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 4 410,00 zł.

Pozwany zaskarżył wyrok Sadu I instancji w części, tj. w zakresie punktów 1, 2, 4, 6 i 7.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, wyrokiem z dnia 13 maja 2024 r., zmienił zaskarżony wyrok z punkcie 2, 4 i 6 w ten sposób, że: a) oddalił powództwo o odprawę pieniężną, b) nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądowi Rejonowemu w Grodzisku Wielkopolskim 641,55 zł jako część opłaty sądowej od pozwu, której powódka nie miała obowiązku uiścić, c) zasądził od pozwanego na rzecz powódki 162,00 zł jako zwrot kosztów procesu z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty (pkt I), oddalił apelację pozwanego w pozostałym zakresie (pkt II), znosząc wzajemnie między stronami koszty procesu w zakresie postępowania apelacyjnego (pkt III).

Sąd I instancji ustalił, że powódka była zatrudniona przez pozwaną spółkę T. Z. M. N. w Z. (wcześniej T. Z. w Z.) na podstawie umowy o pracę z dnia 2 marca 2015 r. zawartej na czas określony, do dnia 31 grudnia 2024 r. na stanowisku obsługi

strugarki. Bezpośrednim przełożonym powódki był M. B., z którym powódka utrzymywała również znajomość poza pracą. Powódka w dniu 26 sierpnia 2022 r. czuła się źle, bolał ją brzuch, robiło się jej słabo. Tego dnia była bardzo ciepło, a przy stanowisku pracy powódki nie działała nagrzewnica zamontowana na suficie, która zimą nagrzewa powietrze, a latem chłodzi. O godzinie 18.00, kiedy zaczęła się przerwa w pracy, powódka poszła do biura M. B. poinformować, że źle się czuje i zapytać, czy może wcześniej wyjść z pracy. Powódka pozostawiła M. B. kartę czasu pracy i nie odbijając jej opuściła zakład. Świadek i powódka umówili się, że M. B. później odbije kartę powódki. Pozwana spółka (kierownictwo spółki) nie miała wiedzy w dniu 26 sierpnia 2022 r., że M. B. wyraził zgodę na wcześniejsze opuszczenie stanowiska pracy i udanie się przez powódkę do domu z uwagi na złe samopoczucie. W dniu 9 września 2022 r. M. N. podpisał oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę z powódką z jej winy bez zachowania terminu wypowiedzenia. Jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę wskazano samowolne opuszczenie stanowiska pracy w dniu 26 sierpnia 2022 r., zakłócenie cyklu technologicznego i tym samym zwiększenie obowiązków innych pracowników. Oświadczone, że zachowanie powódki spowodowało utratę zaufania pracodawcy do niej jako do pracownika.

Sąd II instancji w zakresie roszczenia o odszkodowanie za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę, podzielił ustalenia i ocenę dowodów dokonane przez Sąd I instancji i uznał je za własne. Sąd II instancji wskazał, że M. B. był pracownikiem pozwanej i zajmował stanowisko kierownika produkcji, był bezpośrednim przełożonym powódki. Był zatem uprawniony do zwolnienia podwładnego pracownika z dalszego wykonywania powierzonych obowiązków w danym dniu i umożliwienia mu wcześniejszego wyjścia do domu. Okoliczność, że o tym fakcie nie poinformował kierownictwa pozwanej jest sprawą drugorzędną, która nie stanowi przedmiotu postępowania. Sąd II instancji stwierdził, że w toku postępowania pozwana nie wykazała, aby czasowa nieobecność powódki w godzinach 18:00-22:00 wywarła niekorzystne skutki u pracodawcy i spowodowała u niego dezorganizację pracy. Ponadto Sąd ocenił, że powódka nie dopuściła się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, opisanych w rozwiązaniu umowy o pracę. Przyczyny rozwiązania umowy o pracę były

nieuzasadnione i sprzeczne ze stanem faktycznym. Zachowanie powódki nie stanowiło nadużycia prawa.

Sąd II instancji, odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 369 k.p.c. w zw. z § 18a Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz.Urz.MS.2019.138) przez niedoręczenie pozwanej, jak i powódce wyroku wraz z uzasadnieniem w całości Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 5 lipca 2023 r., sygn. akt IV P 77/22 ani w formie papierowej, ani w formie scalonego pliku za pośrednictwem Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych wyjaśnił, że w przypadku doręczenia pisma sądowego przez publikację w Portalu Informacyjnym nie ma do czynienia z klasycznym doręczeniem, lecz z udostępnieniem w Portalu (z obowiązkiem pobrania pisma ze skutkiem doręczenia). Zapoznanie się w Portalu z opublikowanym pismem rodzi skutek doręczenia, a w przedmiotowej sprawie wyrok oraz jego uzasadnienie zostały umieszczone w ramach jednego łącznego doręczenia, a w konsekwencji zostały odebrane w tym samym momencie. Wskazał, że żaden z obowiązujących przepisów prawa nie przewiduje sankcji w postaci braku skutecznego doręczenia, gdy wyrok i jego uzasadnienie znajdują się w odrębnych plikach, ale zachodzi konieczność ich jednoczesnego odebrania.

Pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu skargą kasacyjną w części, tj. co do pkt 2.

Zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 56 § 1 w zw. z art. 8 k.p. przez niezastosowanie klauzuli nadużycia prawa i przyznanie powódce odszkodowania za bezprawne rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, podczas gdy żądanie zapłaty odszkodowania w związku z bezprawnym rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia stanowi nadużycie prawa przez powódkę; to powódka wraz ze swoim przełożonym zataiła przed pracodawcą informacje o wcześniejszym opuszczeniu stanowiska pracy, chcąc tym samym otrzymać nienależne wynagrodzenie za pracę, czym przyczyniła się do pominięcia tych przyczyn w treści oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, a informacje te ujawniła dopiero w treści pozwu, tj. po otrzymaniu wypowiedzenia o pracę; art. 56 § 1 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie tego

przepisu i zasądzenie na rzecz powódki odszkodowania za bezprawne rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, podczas gdy rozwiązanie stosunku pracy z powódką nie było bezprawne, gdyż Sąd ustalił, że przyczyny określone w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia były tylko częściowo nieprawdziwe.

Zarzucono również naruszenie przepisów postępowania tj. art. 369 k.p.c. w zw. z § 18a zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz.Urz.MS.2019.138) przez niedoręczenie pozwanej wyroku wraz z uzasadnieniem w całości Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 5 lipca 2023r., sygn. akt IV P 77/22 ani w formie papierowej, ani w formie scalonego pliku za pośrednictwem Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych, podczas gdy treść orzeczenia wraz z uzasadnieniem za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnia się w formie scalonego pliku, a także przez niedoręczenie pozwanej wyroku wraz z uzasadnieniem w całości Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 13 sierpnia 2024 r., sygn. akt VII Pa 140/23 ani w formie papierowej, ani w formie scalonego pliku za pośrednictwem Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych, podczas gdy treść orzeczenia wraz z uzasadnieniem za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnia się w formie scalonego pliku.

Skarżąca wniosła o przyjęcie kasacji do rozpoznania, uzasadniając wniosek występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych, a mianowicie: 1) Czy rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia można uznać za bezprawne i rodzące konieczność zapłaty odszkodowania pracownikowi w oparciu o treść art. 56 § 1 k.p., w sytuacji, gdy rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia nastąpiło z pominięciem okoliczności, które celowo zostały zatajone przez pracownika i jego bezpośredniego przełożonego przed pracodawcą, celem uzyskania przez pracownika wynagrodzenia za niewykonaną pracę, a o których to okolicznościach pracodawca dowiedział się dopiero z pozwu o odszkodowanie; czy w takim przypadku żądanie pracownika zapłaty odszkodowania w oparciu o treść art. 56 § 1 k.p. stanowi nadużycie prawa w myśl art. 8 k.p.; 2) Czy doręczenie

orzeczenia wraz z uzasadnieniem za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w dwóch odrębnych plikach jest prawidłowe?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeśli zachodzi nieważność postępowania lub jeśli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarżąca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniła występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych.

Zgodnie z ustalonym poglądem Sądu Najwyższego, istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. występuje, gdy ma znaczenie dla rozwoju prawa lub ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania innych podobnych spraw. Celem przedsądu jest umożliwienie Sądowi Najwyższemu skupienie się na sprawach najpoważniejszych. Powołanie się w skardze kasacyjnej na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga od strony skarżącej sformułowania tego zagadnienia, wykazania jego istotności oraz nadania mu charakteru prawnego przez przytoczenie przepisów, w związku z którymi powstało. W przeciwnym bowiem razie zagadnienie nie jest zagadnieniem prawnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2010 r., II PK 55/10).

Zagadnienie nie jest zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdy zmierza do wyjaśnienia skonkretyzowanego i zindywidualizowanego problemu, istotnego jedynie dla skarżącej. Istotne zagadnienie prawne musi mieć generalny i abstrakcyjny, ale zarazem realny (rzeczywisty) charakter; nie może więc być doniosłe jedynie dla zindywidualizowanej i skonkretyzowanej sytuacji występującej w konkretnej sprawie objętej skargą kasacyjną (zob. np. postanowienie SN z dnia 16 września 2002 r., I PKN 691/01; postanowienie SN z dnia 18 marca 2004 r., I PK 625/03). Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego lub wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skierowane wobec zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących zasad wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15). Ponadto, istotne zagadnienie prawne jako przyczyna przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - stosownie do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. - musi występować w sprawie. Skarga nie może powoływać się na kwestie prawne oderwane od podstaw zaskarżonego wyroku Sądu II instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2010 r., III UK 56/10). Zagadnienie prawne, chociażby bardzo interesujące, nie stanie się przyczyną przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jeżeli nie jest istotne (niezbędne) dla rozpoznania podstaw skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243; oraz z dnia 14 maja 2015 r., III PK 3/15).

Uwzględniając powołane orzecznictwo i utrwalone w nim poglądy na temat rozumienia przesłanki przesądu ujętej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., Sąd Najwyższy stwierdził, że skarżąca nie wskazała zagadnienia będącego istotnym zagadnieniem prawnym uzasadniającym przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Jeżeli chodzi o pierwsze zagadnienie prawne, jego rozstrzygnięcie nie pozostaje w związku z przedmiotem sporu oraz ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku (które wiążą Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym – zob. art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Uwzględniając granice zaskarżenia (skarżący kwestionuje rozstrzygnięcie w przedmiocie zasądzenia odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy

pracownika), przedmiot sporu determinuje przyczyna rozwiązania umowy o pracę wskazana przez pracodawcę w oświadczeniu w tym przedmiocie. W sprawie niniejszej ustalono, że jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę pozwany pracodawca wskazał samowolne opuszczenie stanowiska pracy przez powódkę w dniu 26 sierpnia 2022 r., zakłócenie cyklu technologicznego i tym samym zwiększenie obowiązków innych pracowników, co spowodowało utratę zaufania pracodawcy do pracownika. Tym samym, przyczyną rozwiązania stosunku pracy nie była okoliczność, że pracownik wraz z jego bezpośrednim przełożonym celowo zataił okoliczności celem uzyskania przez pracownika wynagrodzenia za niewykonaną pracę. Ocena tej okoliczności nie pozostaje w związku ze sprawą i przedmiotem sporu, wyznaczonym treścią złożonego przez pracodawcę oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia. Oceny tej nie zmienia ustalenie, że pracodawca w chwili złożenia oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę nie miał pełnej wiedzy o okolicznościach opuszczenia przez powódkę miejsca pracy.

Z kolei odwołanie do art. 8 k.p. w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego nie może odnieść oczekiwanego przez skarżącą skutku, ponieważ przepis ten należy do kategorii przepisów prawa, zawierających klauzule generalne (zwroty niedookreślone), wobec czego z natury rzeczy ma charakter ogólny, a jego zastosowanie jest ściśle uzależnione od konkretnych okoliczności faktycznych. Już z tej przyczyny kwestia prawidłowej interpretacji przepisu art. 8 k.p. (choćby powiązanego z innymi przepisami prawa materialnego), nie może być uznana za argument wskazujący na potrzebę rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisu prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 kwietnia 2003 r., I PK 558/02, OSNP 2004 Nr 16, poz. 283; z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 252/08 oraz z dnia 7 stycznia 2014 r., I PK 272/13). Nie jest możliwa taka wykładnia art. 8 k.p., która zawierałaby swoiste "wytyczne", w jakich (kazuistycznych) sytuacjach sąd powszechny miałby uwzględnić albo nie uwzględniać zarzutów w zakresie sprzeczności (zgodności) żądania pracownika z art. 8 k.p. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2012 r., III PK 70/11).

Jeżeli chodzi o drugie zagadnienie, zostało ono sformułowane z pominięciem okoliczności tej sprawy, w efekcie jego rozstrzygnięcie nie będzie miało wpływu na wynik sprawy. W sprawie ustalono, że wyrok oraz jego uzasadnienie zostały umieszczone w ramach jednego łącznego doręczenia, a w konsekwencji zostały odebrane w tym samym momencie. Żadna ze stron nie kwestionowała odebrania tak doręczonych wyroków z uzasadnieniem i zapoznania się z ich treścią. Co więcej, taki sposób doręczenia nie uniemożliwił stronom wniesienia środków zaskarżenia w terminie. Warto jednocześnie dodać, że kwestię skuteczności doręczenia pism przez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym reguluje art. 131^{1a} § 2 w zw. z § 1 k.p.c. Przepis ten nie uzależnia skuteczności doręczenia od tego, czy pismo umieszczono na portalu informacyjnym w jednym lub w kilku pliku połączonych do wspólnego doręczenia. Uwzględniając okoliczności tej sprawy, skarżący nie wykazał, że udostępnienie wyroków wydanych w tej sprawie za pośrednictwem Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych w postaci dwóch a nie jednego scalonego pliku, stanowi zagadnienie prawne istotne dla rozstrzygnięcia tej sprawy.

Mając na względzie przedstawione argumenty Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 108 § 1, art. 98 § 1, 1¹ k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U.2023, poz. 1935).

[KK]

[a.ł]

